

DEPARTMENT OF ECONOMICS AND BUSINESS

AARHUS UNIVERSITY

ET ØKONOMISK PERSPEKTIV PÅ UDDANNELSESINDSATSER

HELENA SKYT NIELSEN, AARHUS UNIVERSITET

DØR's JUBILÆUMSKONFERENCE D. 7.12.2012

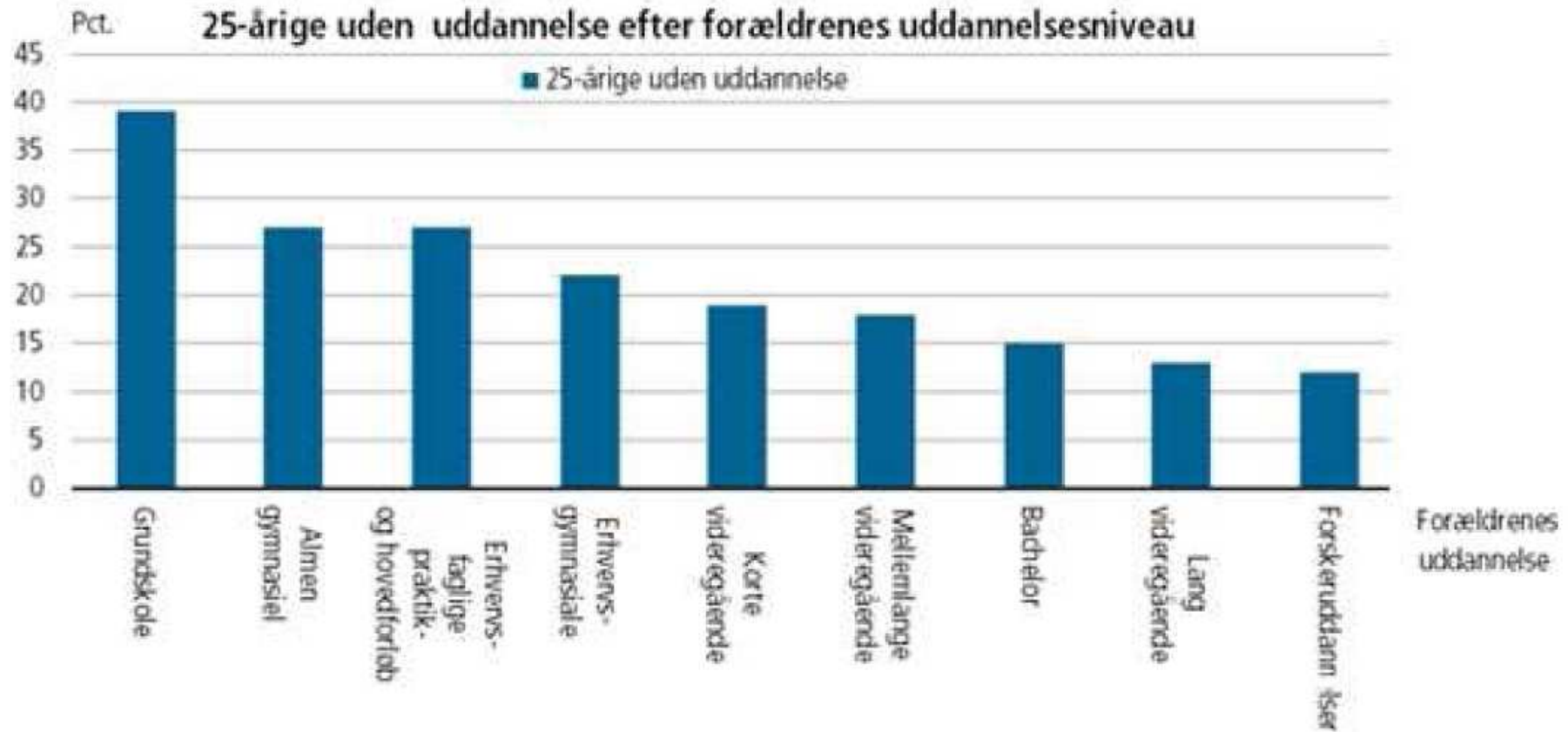

INTERGENERATIONELLE INDKOMST ELASTICITETER

Land	Elasticitet	95%-Konfidensinterval
Danmark	0.071	[0.064;0.079]
Norge	0.155	[0.135;0.174]
Finland	0.173	[0.137;0.211]
Sverige	0.258	[0.234;0.281]
UK	0.306	[0.242;0.370]
US	0.517	[0.444;0.590]

Kilde: Jäntti et al. 2006

FORSKELLE SKABES TIDLIGT
LØSNINGER LIGGER SENT

LØSNINGER LIGGER SENT

- › Folkeskolereform
- › Brobygning
- › Fleksibel ungdomsuddannelse
- › Praktikpladser
- › Gratis videregående uddannelse
- › SU
- › Efter- og videreuddannelse
- › Uddannelse og praktik til ledige
- › Osv osv

TIDLIGE FORSKELLE

- > Viden og forventninger til børn (Flavio Cunha, igangværende)

- > Hvornår kan man forvente, at børn ...
 - > ...kan høre?
 - > ...kan se?
 - > ...har et ordforråd på x ord?
 - > ...kan læse?
 - > ...etc

- > Hvordan varierer dette med forældres uddannelse?

TIDLIGE FORSKELLE

- > Tidlige investeringer
- > Gestikulation med 14-mdr gamle børn (Rowe & Goldin-Meadow, 2009)
- > Ordforråd som 3-årig (Hart & Risley, 1995)
 - > Velstående børns ordforråd = dårligst stillede forældre
 - > 30 millioner word gap
 - > Ratio af opmuntrende/irrettesættende ytringer 12 gange større blandt velstående forældre
- > Daginstitutioner udjævner forskelle
- > Lignende forskelle blandt 3-årige danske børn i dag (Bleses et al. 2010)

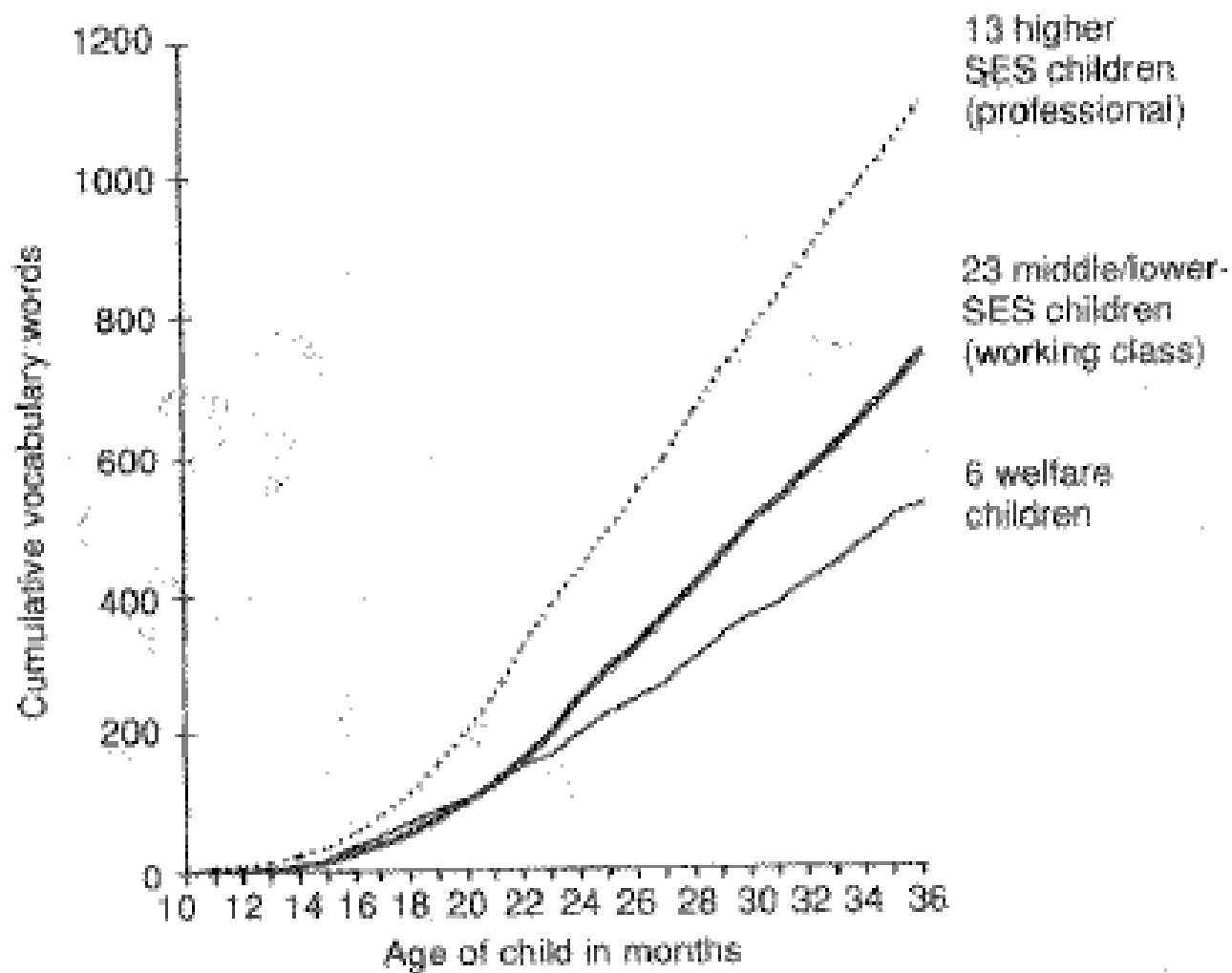

Figure 2. The widening gap we saw in the vocabulary growth of children from professional, working-class, and welfare families across their first 3 years of life. (See Appendix B for a detailed explanation of this figure.)

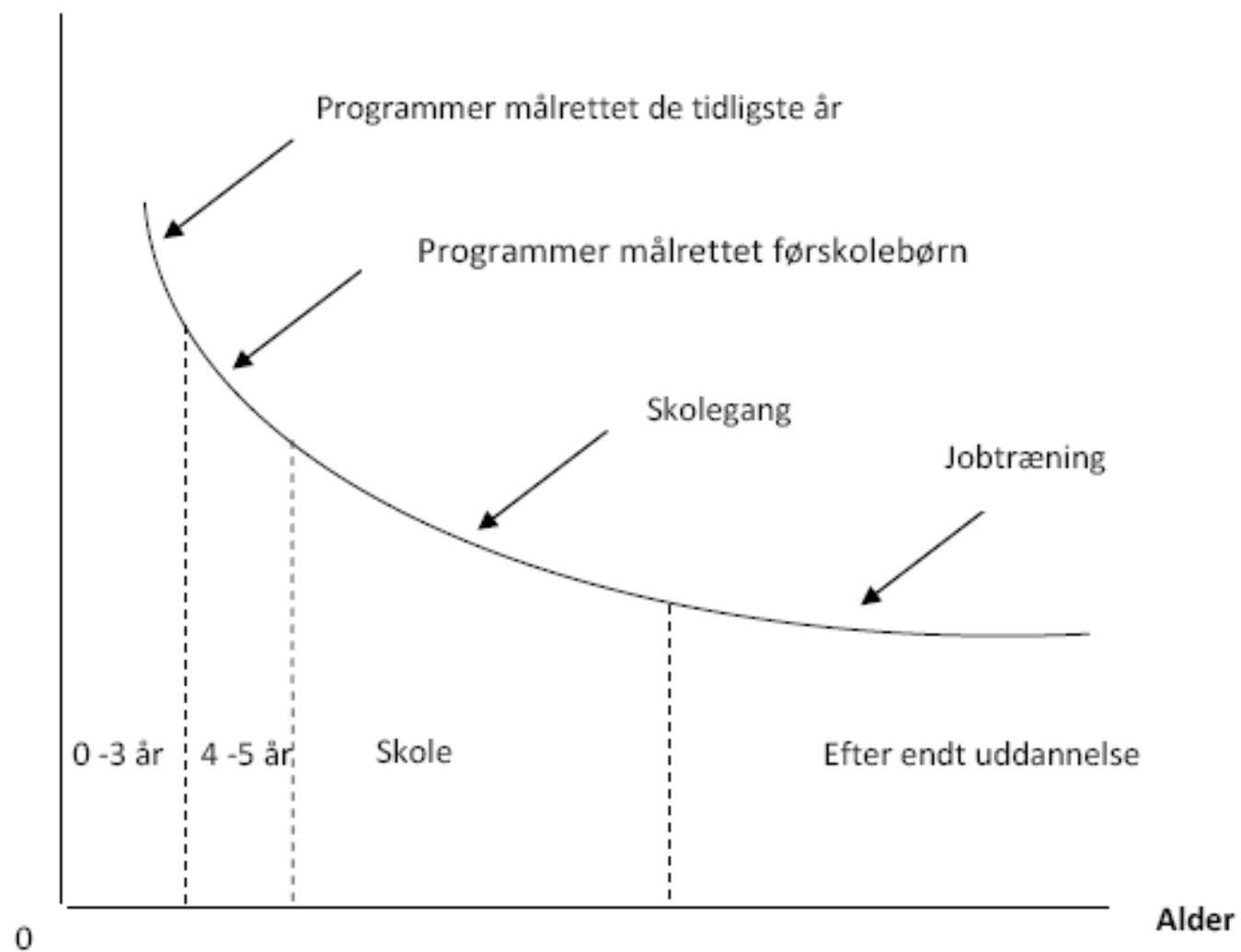

TIDLIGE FORSKELLE

- > Dynamiske komplementariteter (Heckman, 2008)
- > Tidlige indsatser gør de senere indsatser mere produktive
 - > Et barn lærer nemmere at læse, hvis det er blevet godt stimuleret af forældrene og har været passet i et godt dagtilbud.
- > Evner og færdigheder er komplementære (mere produktive sammen)
 - > Et barn lærer nemmere at læse, hvis det er vedholdende og god til at koncentrere sig.
- > Vigtigste evner/færdigheder på langt sigt
 - > IQ
 - > Vedholdenhed

Figur 1. Afkast til en krone investeret ved forskellige aldre

Afkast til investering i humankapital (%)

Kilde: Heckman (2008)

ALDERSPROFIL PÅ AFKAST I DANMARK

- > Barselsorlov (Ruhm og Waldfogel, 2012)
 - > positiv 0-4 måneder (især for lavt uddannede)
- > Daginstitutioner (Ruhm og Waldfogel, 2012)
 - > positiv (især for lavt uddannede og drenge)
- > Sprogkuffert (Andersen og Jakobsen, 2012; Bleses 2011)
 - > positiv (især for lavt uddannede tosprogede)
- > Skoleressourcer (Heinesen, 2007, 2010)
 - > positiv (især for lavt uddannede og drenge)
- > SU (Humlum og Vejlin, 2012; Nielsen, Taber og Sørensen, 2010)
 - > nul og lav effekt
- > Efter- og videre uddannelse (Kristensen og Skipper, 2009)
 - > lavt afkast for almen uddannelse
- > ALMP (Svarer, 2012)
 - > varierende effekt

KONKLUSION

- › Fokus på tidlig uddannelse
 - › Jordemødre, sundhedsplejersker, daginstitutioner osv
- › Fokus på forældrenes rolle
- › Bør vi flytte ressourcer fra sene til tidlige indsatser?